

DOMOVINA

Vrhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se isvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne poljubine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrlet 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Nemško-slovenski gimnazij v Celji.

Poskusila je nemška levica in njeni pristaši zadnji obupni naskok na naš gimnazij, na ta jak stolp v njihovi trdnjavi. Ta napad je bil tem besnejši, ker so si bili v to izbrali ravno vgođni čas, t. j. dobo, ko je bilo mnogo slovan-skih poslancev odsotnih. Navidezno se jim je posrečilo to nasilstvo, dolgo smo tavalili v temi, ne znajoč, kakšna osoda zadene konečno ta naš zavod.

Vlada nas je pustila ves čas v tej temi ter nam še le naznanila — padec gimnazija, ko se je imelo vršiti poletno zapisovanje učencev v prvi razred. Ta čudni slučaj, kakor vsled tega nastali škodoželjni „hajlo“ v nasprotnih taborjih podpiral je našo opravičeno sumnjo, da nas hoče visoka vlada pod krinko z levico — prezreti, osmešiti. Znano je, kako so nato iz vseh pokra-jin naše ožje domovine prihiteli narodni zastopniki in razumniki, da sklenejo nujni načrt, kaj nam je storiti.

Prepričati smo se pred vsem hoteli, je li zares mogla biti vlada proti nam toli brezirna, da nam vzame z desnico, kar nam v levico deli. Našli so se požrtvovalni možje, ki so v posebni deputaciji nevtegomu odrinili na Dunaj ter tam nevstrašeno povdarjali naše potrebe, naše želje glede tega gimnazija.

Prinesli so nam povsem pomirjujočo vest iz vladnega kabineta: naučni minister Gautsch kakor i ministerski predsednik grof Badeni obljubila sta častno, da nam naš utrakvistični gimnazij z vsemi obstoječimi pravicami ostane nedotakljiv i nadalje. Vsa govornica in vso škodoželjno veselje nasprotnikov bilo se je pre naglilo, vsa novotarija je bila le formalna vladina izjava, posledica svojedobnega sklepa manjšine. Kmalu za tem zagotovilom, došla je vest, da je presvitli cesar

iz svojega bivališča v Ischlu dal nakazati tukajšnji davkatiji znesek 12.500 gld. v vzdrževanje našega nemško-slovenskega gimnazija za prihodnjo leto, in ravno isto se zgodi nadalje.

Na podlagi častnih zagotovil visoke vlade nimamo pač povoda, nad resnobo njene volje dvomiti.

Z dnem 15. septembra t. l. otvori se zopet nemško-slovenski gimnazij in sicer vže letos tretji razred. Ravno isti dan vrši se vsprejemanje učencev v prvi razred. Kaj je naša narodna dolžnost? Zavrtni nesramne obrekovalce iz sovražnih taborov, ki trosijo škodoželjno izmišljene laži, češ, da ni pri nas nikakoršne kulturne potrebe za utrakvističen gimnazij, temveč, da hočemo z našim zavodom le nemški stranki kľjubovati, da hočemo imeti naš gimnazij le zgolj v politične agitacijske svrhe; to strupeno obrekovanje in sovražno spodkopavanje narodnega ugleda pobijemo samo edino s tem, da jim dokazemo očitno, kako preresno nam je do tega, da se mladina vsaj v prvih letih srednješolskega študovanja izobražuje na podlagi materinščine. Resnobo naših trditev uvidel bo farizejski svet, ako se vpiše v prvi razred dovoljno število nardarjenih mladeničev, ki bodo z vztrajnem učenjem svoječasno najbolje osvetili nujnost naših tirjatev in podlost brezvestnih obrekovalcev.

Naš gimnazij je v gmotnem kakor v duševnem oziru tako vsestransko zagotovljen, da mu lahko vsak oče z mirnim srcem izroča svojega sina.

Obračamo se z opetnim opominom do vseh merodajnih in v tem oziru vpljivnih oseb po deželi, kakor so naši gg. duhovniki, učitelji in drugi razumniki, da ne zamudite nikjer prilike dotične stariše podučiti, kam da jim je vpisati za študije namenjene, res bistrume sinove; prepričati jih je treba, da je ta naš zavod povsem enakopraven z drugimi gimnaziji, da se njihovi sinovi

v nemških razredih nikakor ne učijo več, temveč, da imajo v utrakvističnih razredih zdatno polahčavo gledé učnega jezika.

Zahteve Čehov.

Kaj zahtevajo Čehi dandanes od vlade in v čem obstoji takozvano sporazumljenje med Čehi in Nemci? Pravičnost, nič nego pravičnost, sama čista in gola pravičnost je, katero Čehi zase tirjajo, Nemci je jim pa pripoznati nečejo, češ, če bi imeli vi Čehi, enake pravice z nami Nemci, zdelo bi se to nam, kakor da bi nas vi ob steno pritiskali. Kedar se bodo toraj Nemci drugim narodnostim, v tem slučaju najprvo Čehom, pravične skazali, tedaj se bode pojavilo tudi sporazumljenje med obema narodnostima samo po sebi. Čehi nikakor ne iščejo niti ne zahtevajo kake „pravičnosti“, o kateri bi se morda dala trditev iz trte izviti, da je jednostranska; temveč zahtevajo pravičnosti, kakor je za vse in vsacega v temeljena v zakonih naše države, v tako zvani ustavi. Ustavni zakoni vže zdavnej vsakemu avstrijskemu državljanu jamčijo pravico svoje narodnosti, da jo lahko goji in da se mu v njegovem jeziku pravo od krivice loči in spoznava. Živ krst na Češkem ni še zahteval, da bi moral Nemeč, recimo v Hebu živeč, češki občevati, to bi bila v resnici krivica, ki bi se Nemcem godila, nikakor pa ne gre smatrati za krivico, če Čehi zahtevajo, da se v Hebu živeči Čehi pred sodnijo v češkem jeziku sodijo, ako to zahtevajo in nemščine niso zmožni. Komu se bode to krivično zdelo? Pametnemu človeku ne, le šovinist se more nad tako pravičnostjo zadirati in vsajati. Prav tako Čehi nimajo nič proti temu, če si Nemeč, ki je morda v Hebu doma, vsled raznih okoliščin, ki jih življenje, zlasti trgovsko in obrtniško tolikrat s saboj prinese, v Časlavu pravice pred sodnijo

LISTEK.

O Raičevi 70letnici.

„Narod, ki svojih slavnih mož ne časti,
Da se mu rodé, jih vreden ni.“

Med slavne može narodne spada, javil bi v prvi vrsti, gotovo pokojni Božidar Raič. Ni li on tisti, ki se je duševno in telesno popolnoma daroval za blaginjo premilega mu naroda slovenskega? Ni li on dal celó svoje življenje, ki bi še lahko sedaj na drug način koristilo preljubemu mu narodu, da bi le količkaj pripomogel narodu za njegove preobite žrtve, do pravice, po Bogu in naravi mu zajamčenih? Ni li on tisti, ki je zraven svojih preobilih poslov porabil vsako najmanjšo priliko, da se povzdigne prosti narod do višje naobraženosti in vsled tega do duševne in gmotne samostalnosti? Grda nehvaležnost bi bila, ako bi se takega dobrotnika narodovega ne spominjali zopet in zopet, osobito pa še „Slov. Matica“, kateri je bil ustanovnik in ves čas duševni in gmotni podpornik, da še celo po svojej preranej smrti. Jako lepa prilžnost k temu se nam nudi posebno letos, ob 70letnici njegovega rojstva. Radi tega bodem poskusil po

svojih zelo skromnih močeh podati slav. slovenskemu občinstvu nekoliko črtic iz njegovega življenja, ktere še do sedaj niso bile objavljene in ktere ob enem osvetljujejo Raiča plemeniti značaj ter bi naj služile v posnemo drugim rodoljubom pri vsem njihovem dejanji in nehanji na korist vedno še kruto nam tlačnega naroda.

B. Raič se je rodil 1827. leta — svoj god je obhajal vsako leto na dan sv. Matija svečana meseca pri Sv. Tomažu v lepih Slovenskih goricah. Njegovi roditelji so bili bolj revni želarji. Ko je fantek dorastel, pošiljali so ga v domačo šolo, kjer jim je učitelj po izrazu blagega pokojnika — neusmiljeno utepal v glavo, in drugje čez vse slavljeno „švabščino“. Učiti so se učenci vendar morali slov. abecede, vže radi čitanja katekizma. Naš Matiček vesel, da tudi razume, kaj čita, stikal je po vseh kotih za slovenskimi knjigami, ktere je iskal z veliko radostjo in si prisvajal dostikrat k temu tudi samovoljno za kako drugo delo odločeni čas. Njegovi roditelji so ga namenili, da bi postal sodar. Telesnih močij k temu mu ni manjkalo, a njegove duševne moči so bile skoraj vedno kje drugje, namreč pri nad vse mu priljubljenih knjigah. Ko nekoč pozabi, ves zatopljen v zapopadek ravno-

kar prečitajoče knjige, dovršiti po mojstru mu ukazano delo, razsrđi se ta tako, da mu požene kladivo v hrbet. Ves užaljen zapusti mlad učenec svojega mojstra, odide domov, kjer ga ni čakalo nič prijetnega. Ta dogodek bil je odločilen za bodočnost njegovega prihodnjega življenja in na veliko korist premilega nam naroda. Po daljnem moledovanji in na priporočilo skrbne matere, dado roditelji mladega Matička v latinske šole v Varaždin na Hrvaško, kjer je živel, kakor drugi revni slovenski dijaki. Ker je bil zelo nadarjen in priden učenec, služil si je kmalu „za potrebo“ s poučevanjem drugih, a v višjih razredih pa si je mnogo prikvarjal, ker je vedno igral zelo premišljeno, tudi v poznejših letih. Med igro je vedno molčal, a po dokončanej igri je pošteno okrcal vsakega brez zveze in premišljenosti igrajočega. Sploh je porabljal vsako malenkost k bistrenju uma, razsodnosti itd., pri bližnjiku, brez vsakega obzira na kakšne si bodi okolnosti. Po šestej šoli je šel v Zagreb v tako zvano filozofijo, sedajšnji 7 in 8 razred latinskih šol. Tam je bil primoran učiti se „barbarskega madjarskega jezika“, v katerem je vrlo dobro napredoval. V obče je bil vedno med odličnjaki, navadno drugi ali tretji. Večkrat je potožil, da

išče, od te zahteva, da se mu v njegovem, toraj nemškem jeziku, pravica spozna, dasi tudi je Časlov v jedru češko mesto od konca do kraja.

Druga krivica, vsled ktere bi morda zlasti češki delavci po nemških krajih trpeti vtegnili, bi bila morda ta, da so nemški podjetniki, tovarnarji in drugi denarni mogočnjaki sklenili, po možnosti le nemške delavce na delo jemati in češke odpustiti. No ta krivičnost razpadla bo sama ob sebi, kajti, kjer se gre za denar, ondi navadno vse drugo preneha. Ne le pri Čehih, temveč tudi po vsem Nemškem je znano, da je jeden češki delavec za dva nemška iz „rajha“, v kterih se trdi, da so leni in površni, vrhu tega pa vseskozi prešinjeni z anarhističnimi nazori, o kterih pa tovarnarji nič kaj elišati ne marajo. Dvakrat si bo nemški tovarnar premislil, predno bo v soboto nemškemu delavcu le za polovico tega, kar mu je bil teden poprej češki delavec dogotovil, prav tisto ali pa morda še višje plačilo iz zgolj narodnostnega čuta plačal, kot ga je dajal do sedaj Čebu!

Ne! Tako zaslepljeni tudi nemški kapitalisti niso, ne Vergani, ne Schönerer in tudi noben drug ne, kekar se gre za gotove novice. Žlobudrati in narod pridušati, da tako in tako, no, to že še gre, ker malo ali nič ne stane, da dostikrat še celo nese, ali navadno navduševanje prestaviti pa v živo dejanje, kjer je treba šteti groše, ne brate, to je pa vse kaj drugega! V tem oziru se torej češkim delavcem ni ničesar bati. Sploh pa delavci, tako češki, kakor nemški, sami ne bodo pustili, da bi na češki zemlji do tega prišlo, ker so med seboj združeni, po svojih društvi na podlagi — mejsebojne vzajemnosti. Postavili bi se nasproti kapitalistom vsi za jednega in jeden za vse in ni težko uganiti, čegava bi bila konečno zmaga.

Velike šeme so pa hinavski voditelji zapeljane in razdraženega, umetno nahujkanega nemškega naroda na Češkem, kakor so znani Prusjani in Velikonemci Wolf, Iro itd., ki sta oba zvesta učenca Schönererja, o čegar političnem mišljenju je pa povsod dobro znano, da je z dušo in telesom Prusjan, če tudi ima na Dolenjeavstrijskem, v kremškem okraju svoja posestva. Le-ta Schönerer je duševni oče vseh sedanjih nemških voditeljev in pot je že od daleč viditi, po kateri jo ti ljudje in za njimi zapeljani narod pod zastavo nemškega nacionizma pod prusko „pickelhaubo“ mahajo. Tudi tem možem bi češki, za Avstrijo in njen obstanek vsikdar boreči se narodnjaki radi pot prestigili s tem, da pripomorejo tako sebi, kakor poštenim Nemcem po vsej kraljevini češki do popolne ravnopravnosti. Da bode pa to mogoče, morajo se pa pred vsem lažnjivi preroki, današnji nemški voditelji ob zaupanje pri svojem narodu spraviti, kar se bo dalo le s tem vspešno doseči, da se mu bodo vsled pravične ravnopravnosti oči odprle, da vendar ni res tako, kakor mu ti lažnjivi preroki dan na dan lažejo, da imajo Čehi pred Nemci velike predprave, kar seveda vse

mu ni bilo nikoli sojeno biti prvim. Taka častihlepnost ni grešna.

Dovršivši gimnazijo, vstopil je v Gradci v bogoslovnico, kjer mu je bil ravnatelj neki jako rodoljuben Čeh in kterega se je pozneje v svojem življenju vedno spominjal z veliko hvaležnostjo. Takrat so slovenski bogoslovci hodili k pokojnemu dr. prof. Muršecu učiti se slovenščine, a Raič se je bavil tudi s staroslovenščino in to ves čas svojega življenja ter s tako navdušenostjo, da mu je bil v tem, kakor piše istinito g. prof. dr. Glaser, malokdo kos. Poprijel se je te vede s toliko vstrajnostjo, da je pozneje kot župnik haložki, po dolgotrajajočem naporu dobil dovoljenje pokojnega knezo-vladike Stepišneka, v narodnem obziru za Slovence ne baš posebno vnetega, da se sme v bogoslovnici mariborski vpeljati staroslovenščina za neobvezni učni predmet. Obvezal se je bil Raič vse dotične stroške sam poravnovati, a manjkalo je pri naprošenih učiteljskih močeh menda prave volje in odločnosti. Pripravljen je bil pokojni Božidar začetek tega velepomembnega dogodka vršiti z veliko narodno slavnostjo. Žal! da so mu te lepe nade splavale po vodi. Vešč je bil v pisavi in govoru tudi srbo hrvaščini, bolgarščini, ruščini in češčini. V

skupaj niti toliko ni res, kar je za nohtom črnega.

Da se nam ne bo očitalo, da le fraze pišemo, podprli bodemo takoj vse z dokazi iz naj-novejše krvave zgodovine češkega naroda in tukaj se bodo pokazale „krivice“, ki jih morajo Nemci baje od Čehov trpeti.

Znani so nemiri, ki so nastali v najnovejšem času na Češkem v Hebu, Plznu in v Ašu vsled srboritosti prevzetnega velikonemštva, katero se noče avstrijskim zakonom nič več pokoriti. Začnimo z izgredi v Ašu, ki so se javili v nedeljo dne 22. avgusta t. l. Sklicali so namreč ondi velikonemški trobentarji tako imenovan nemški narodni shod, kterega pa vlada ni dovolila. Vsled tega jeli so razsajati, razbijati in ko so vojaki (brambovci) z nasajenimi bodali prišli mirit, ker so bili žandarji sami preslabi, — so jih nemški ošabneži s kamenjem nagnali, jelo je kamenje tudi na vojaštvo leteti. Častniki pa, namesto, da bi bili storili, kar jim v takem slučaju predpisi vevalejo in zakoni dopuščajo, poslužiti se namreč orožja nasproti izgredniku, če ga ni mogoče drugače vgnati, jeli so svariti: „Ne mečite kamenja, sicer bodemo mi s puškami odgovorili! In kaj mislite, da je to pomagalo, o kaj še, nova toča kamenja se je vsula na ubogo vojaštvo in orožništvo, iz med kterega je več mož hudo poškodovanih padlo. Niti jedna puška ni počila. Tako so postopali Nemci proti Nemcem! Kako vse drugače piskalo in plesalo pa se je teden popreje po Plznu, kjer so Čehi oderuškim Židom in drugim nepriljubljenim oderuhom nekaj okenj pobili. Ondi imelo je vojaštvo le razdivjano „delavsko druhal“ pred saboj, med katero so z bodali suvali in s sabljami sekali na desno in levo, kamor je kdo dosegel, tako, da je mnogo vročekrvnih Čehov obležalo na mestu hudo ranjenih. Nekteri so bili celo v hrbet zabodeni, kar se nikakor ne vjema s predpisi o porabi orožja. Tu je vendar „krivica“, ki se Nemcem po Češkem godi, tako očitna, da bi se lažnjivim prerokom, nemškim voditeljem, prav nič drugega ne spodobilo za nesramno laganje, za brezvestno zapeljevanje nemškega naroda, kakor — nekaj občutljivega, da jih srboritost mine.

Prav, popolnoma prav imajo Čehi, da se potegujejo za vpeljavo popolne in neomejene ravnopravnosti češkega naroda z nemškim. Le na tej podlagi postal bo mir v deželi, le na tej podlagi izviti bo mogoče nemškim voditeljem vajete iz rok, ko bo nemški narod sprevidel, da ni res, da bi ga Čehi pestili ali še celo zatirali. Da kmalo do tega pride, v to pomozi Bog in pa umna izpeljava ter modro izvrševanje jezikovnih naredeb.

Celjske novice.

(Vpisovanje v gimnazijo.) Učenci, kateri hočejo letos vstopiti v prvi samostojni nemško-slovenski gimnazijski razred v Celji, vpisujejo se dne 15. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj v ravnateljevi pisarni samostojnih gimnazijskih raz-

svojih mlajših letih je spisal v poljščini kratko filozofijo, o kterej so omikani Poljaki sami pohvalno sodili, a ostala je v rokopisu, ki se je menda pozgubil. Naobraževal se je tudi v vseh drugih evropskih kulturnih jezikih, toliko, da je lahko njih pisce razumeval v izvorniku. Malo jih je, ki bi v tako skromnih razmerah, kakor Raič dosegli v razmeroma kratkem času toliko znanja.

Dokončavši bogoslovske nauke, nastavljen je bil na mariborske gimnaziji učiteljem slovenščine, poučeval je tudi latinščino, grščino, nemščino, zgodovino in zemljepisje. Po njegovem prizadevanju uvedel se je nauk iz staroslovenščine v 7. in 8. razredu. Njegovi učenci spominjajo še se ga dandanes hvaležnim srcem, kot sicer strogega, a pravičnega, naobraženega in vzornega učitelja.

Po vednem dokazivanju, kaka krivica se godi slovenskim dijakom, stopivšim v gimnazijo, ker so primorani nakrat učiti se vseh predmetov v tujščini, preveril je razven jednega, vse tovariše učitelje, da bi bilo pametno in tudi pravično, ako bi se v nižjih razredih Slovincem predavalo nekaj predmetov v slovenskem jeziku. A ovaduštvo in Slovincem vedno neprijazna politika izjalovili sta to blago, opravičeno in za-

redov v Celji, v Šolski ulici h. št. 21. Pri tem je treba položiti sprejemnino in učni prispevek skupaj 3 gl. 10 kr. Sprejemni izpit vrši se dne 16. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj v učni sobi prvega razreda v isti hiši. Učenci v drugi in tretji samostojni slovenski gimnazijski razred vpisujejo se dne 17. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj v isti pisarni. Ponavljalni in dopolnilni izpiti vršé se dne 17. septembra t. l. od 8. ure naprej.

(Občni zbor.) Sklicuje se društvena skupščina podpornega društva c. kr. državne nižje gimnazije v Celji na dan 10. septembra t. l. ob 2. uri popoldne v ravnateljovo pisarno c. kr. samostojnih gimnazijskih razredov v Celji, Šolska ulica h. št. 21.

(Vojaški koncert v „Narodnem domu“.) V torek, dne 31. avgusta t. l. igrala je zvečer vojaška godba 2. bosno-hercegovskega pešpolka v „Narodnem domu“. Kmalu so bile vse mize po prostranem dvoru zasedene. Pri nas redke prikazni bosanskega vojaštva zvalile so dokaj občinstva celo iz bližnjih trgov, a to tembolj, ker je ta godba zaslovela po svoji izvanredni izurjenosti vže iz Gradca. Na vspredu imeli smo tri slovanske komade, kakor: odlomek iz opere „Nikolaj Zrinski“, „Svojemu uzoru“ ter „potpuri veselih koračnic“, h katerim pa so na burno odobravanje radostno dodali še mnogo družih pristnih narodnih in avstrijsko-patriotičnih. Koncert je trajal skoraj do polnoči in vsakdo ga je zapustil zadovoljen.

(Vojaške vaje.) Oni in ta teden je prav živo po Celju, vojaka kar mrgoli. Do sedaj so bili skoro izključno le naši slovenski fantje naši gostje v Celju. Lepo je bilo videti, kako so bili od vseh strani, od Slovincem in Nemcem, seveda z malimi izjemami, gostoljubno sprejeti. Pa saj pri mirnem in lepem vedenju naših Kranjcev in pa bratskih nam Bošnjakov drugače ni moglo biti. Posebno radi so zahajali in še zahajajo v „Narodni dom“ na zaslužen večerni odpočitek. Ne moremo si kaj, da ne bi omenjali, da je zagrizeni nemški kafetir Golič „pri Centralu“ prepovedal svojim natakarcam postreči našim vojakom, ko so bili v nedeljo tam in seveda slovenski zahtevali in slovensko peli. Menda vendar ta kofetar ne misli, da mora tudi vsak Goranjec nemški čeblijati. Če on noče našega denarja, naj pazi, da ga ne bo dobil, ko ga bo beračil. Kar še ni, lahko se zgodi! V sredo zjutraj so odšli iz Celja Kranjci in Bošnjaki in nastanili so se mesto njih lovci in pa koroški pešpolk št. 7. Kranjci in Bošnjaki so se nastanili v Teharjih in nas vedno vsak večer obiskujejo v „Narodnem domu“. Bog živi zavedne naše fante!

(Počasno poslovanje pri celjskem okrajnem sodišči.) Prihajajo nam mnoge pritožbe, kako dolgo je treba čakati, da se dobijo rešitve od c. kr. okrajnega sodišča v Celji. V zemljeknjižnih stvareh se dogodi večkrat, da pisma po dva meseca ne pridejo ljudem v roke in kazal se nam je odlok, iz kterega smo videli, da je

konito nakano, somišljeniki so pa bili razpršeni na strani vseh vetrov. Raič je prišel v Ljutomer kapelanovat. Vršile so se takrat volitve poslancev. Raič sedeč nekoč v Ljutomerski kavarni bil je po nekem beriču c. kr. okr. glav. surovo napaden. Čez nekoliko časa pride za njim nekoliko bolje oblečen človek, ki začne čez kratek čas Raiča po strani in srpo gledati ter izgovori, sicer mrmraje, a še vendar dovolj umljive besede: „vže zopet naroden agitator“, stopi k njemu, ter ga naravnost vpraša: „Kdo ste pa vi? Kaj delate v Ljutomeru?“ Raič nepripravljen na tak nečuven napad, zatrjuje mu, da je novonastavljeni kapelan ljutomerski in akoravno ga je dobro poznal, mu ni hotel verjeti, nego je zahteval, naj mu pokaže dekret. Raič se spravi mirno domov po dekret, pokaže ga nepoznatemu človeku in zahteva ob jednem tudi od njega dekret. Raič razvidi ž njega, da je navaden berič in je bil silno osramočen. To osramočenje ni ostalo brez povračila. Mnogo let pozneje obiše R. ča g. W., bivši c. kr. sodnijski pristav v Ptuj, po dovršeni komisiji v Halozah. Čez nekaj časa pride ponj neki človek, češ, da mu je vže predolgo čakati. Raič opazivši tega človeka, skoči po konci, zgrabi za debelo palico, pa nad

od vložitve dotične prošnje do naznanila rešitve preteklo malo manj ko tri mesece. V današnji, hitro živeči dobi pač taka dolgočasnost ne bi smela veljati. Brigali smo se za to stvar in našli, da pri sosednjih okrajnih sodiščih grejo opravki bolj naglo. Pri celjskem delegiranem sodišču je vzrok iskati v svojstvu sodišča, da je delegirano, t. j. da mu dajejo uradnike in pisarje od okrožnega sodišča in sicer čujemo, da mnogokrat take, katerih pri okrožnem sodišču ne marajo. Gospodje, ki imajo sodniške odredbe sestavljati (sodniki) sicer rešujejo hitro, pa pri odpravnih ne gre delo naprej. Čuje se, da zato, ker ima okrajno sodišče za svoje mnoge opravke premalo osebja, da pa ga ima v primeri okrožno sodišče preveč. Tako sta pri okrožnem sodišču v odpravnih dva uradnika, pri okrajnem pa ni nobenega. Pri tej razdelitvi ni čuda, da prepisovalci (diurnisti) nimajo pravega vodstva in da opravki zaostajajo. Ne bomo se spuščali v večje podrobnosti, ker upamo, da bodejo gospodje, ki imajo nadzorovati sodišča, potrebno ukrenili, da se opravki v pisarni okrajnega sodišča vršijo v duhu časa, ne pa počasneje, ko pred dobo železnic in telegrafa.

(Nadutost naših Nemcev?) — Sedaj ko imamo tukaj vedno vojaško godbo si najemajo razni gostilničarji vojake za večerne koncerte. Na nekem takem koncertu „pri kroni“ so zahtevali naši celjski Prusaki, da jim vojaška godba zaigra priljubljeno „Die Wacht am Rhein“. Ker seveda ti niso ustregli njih želji, začela je vsa zbrana nemčurska sodrga taliti „Die Wacht am Rhein“, na kar so vojaki vstali in seveda odšli. — Nekaj sličnega se je baje tudi „zum Löwen“ zgodilo. Takim se godba daje, nam Slovincem pa se je za nedeljo brez vsacega posebnega vzroka odpovedala.

(Zasluzena, a še premajhna kazen) je zadela izgreznike izza časa slavnosti. Slaboznani Vilče Ōchs se je v družbi nekaterih trgovskih pomočnikov nekaj predaleč spozabil. Naši ljudje so sicer za takrat paovke in žalitve požrtli. Sedaj pa je bil oče Ōchs obsojen na 20 gl. globe oziroma 4 dni zapor. Drugi pa so prejeli za njih „junaško“ obnašanje po 48 ur zapor. Ta Ōchs pa je še vedno uradnik okrajne bolniške blagajne v Celju.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo pri Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu dobil je č. g. Franc Leber, dosedajni župnik pri Sv. Vidu. — Novo nameščen so naslednji gg. novomašniki: Matija Eferl pri Sv. Rupertu nad Laškem, Josip Erker v Grižah, Fran Gartner v Središču, Josip Musi v Starem trgu in Anton Šorn pri Mariji Snežni.

(Častni občani.) Občinski zastop v Petrovčah imenoval je v svoji javni seji dne 9. maja t. l. za občini izkazane zasluge, naslednje gg.

njega z besedami: „Kaj pa ti h . . . tukaj iščeš?“ in segnal ga je, kakor psa iz hiše. Bil je ravno isti berič, ki ga je bil v Ljutomeru tako osramotil. A vrh tega so še dotičnega beriča iz krčme vrgli, ker je tam čez Raiča zabavljal. Bog ne daj! da bi bil proti Haložanom kdo kaj rekel čez Raiča! Iz Ljutomera je prišel kapelanovat v Slivnico pri Mariboru. Vedno se je še pozneje radostnim srcem spominjal dogodka, da mu je bila dana priložnost ustanoviti v precej oddaljeni vasi od Slivnice, namreč v Brezulah ljudsko šolo. Solze so ga večkrat obile spomnivši se, s kakim nepopisnim veseljem so njegovi šolarčki jemali knjige, ktere jim je nakupoval iz svojega in jim jih sam donasal. Le blago za narodov vsestranski napredek čuteče srce, stori rado kaj takega. Preselil se je na to k sv. Barbari v Halozah za kapelana, kjer se začne še le njegovo pravo in plodonosno delovanje za priljubljeni mu narod slovenski. V prvi vrsti lotil se je narodne domače šole, dobro vedoč, da le naobražen ljud se da voditi po pravih potih in da „Bog ni ustvaril samih oslov“, kakor se je sam izrazil večkrat. Dekanoval je takrat pri sv. Barbari med ljudstvom zelo priljubljeni gosp. Ivan Weixl. Gg. dekani so imeli

svojim častnim občanom: svetlega kneza Salm-Reifferscheid Dycka, grajščaka v Novem Celju; Mateja Osenjaka, žalskega kaplana in veroučitelja v Petrovčah in dr. Ivan Dečka, odvetnika in deželnega poslanca v Celju.

(Nezgodba v tovarni za premog g. Lappa v Grižah) pripetila se je zadnji ponedeljek. — Vitčel (Hassel) je priprava, s katero spravljajo rudarske vozeke ali tružice s premogom na beli dan. Ta vozek privezan je na vrvi, ki je pa iz žice in ki se ovija seveda na ono vitčel, ki goni stroj na parno moč. Da se pa vrvi v redu navija, mora jo nekdo vedno naravnati z rokama, kar je gotovo zelo nevarno, da mu vitčel ugrabi roki. Zadnjič bila je tako nesrečna neka mlada delavka pri tem poslu: vitčel jo je ugrabila za prste obeh rok ter jo zasukala na okolo. Drugi ženski, ki je mislila rešiti ono, zgodilo se je ravno tako. K sreči ustavijo hitro vitčel in prerežejo vrvi, in obe so še rešili sicer gotove grozne smrti, a voziček, ki je drl bliskoma nazaj po svojem tiru, bil je oprezen še drugim, ki so bili na delu. — Onima poškodovano je posebno prste obeh rok. Prej imeli so ta posel moški, a vsled boleznih teh, nadomestili so jih „modri gospodje“ pred jednim tednom z ženskami, ki nimajo ni i potrebne vaje, niti dovolj jeklenih rok za tako delo. Kje je sedaj krivda in vzrok nezgode, ugane vsakdo prav z lahka!

(Hmeljski pridelek v Savinjski dolini.) Sedaj se vrši splošno obiranje hmelja. Dotične njive mrgolijo pridnih delavcev, ki so došli iz vseh sosednjih okrajev, da celo iz Kranjske. Cene so mu zdatno boljše od lani, tako se je plačeval kilogram zgodnjega po 1 gl. 50 kr. Pozneje mu je seveda padla cena na 1 gl., a sedaj stoji kilogram le še 80 kr. Vendar pa je še vedno pričakovati lepega dobička, ako mu ostane le sedajna cena.

(Iz Št. Jurija ob Taboru.) Št. Jurij ob Taboru napreduje. Dne 22. avgusta t. l. je namreč napravilo „Bralno društvo Št. Jurij ob Taboru“ v zvezi s tamošnjim učitelstvom veselico, katera nas je res presenetila. Program je bil res obširen in različen, da bi imel častno mesto na vsakem mestnem koncertu. Vse točke proizvajale so se tako lepo in sigurno, da smo se čudili. Zelo lepo je govoril proslavni predsednik g. A. Kokelj. Pevske točke: „Slovan na dan“, „Nazaj v planinski raj“, „Pri zibeli“ in „Avstrija moja“ so se pele tako lepo, da smo bili kar očarani. Čast pevovodji izbornega zbora, gosp. nadučitelju F. Pečovniku. Tudi godbeni točki: „Kalif von Bagdad“ in „Loreley“ sta igrala g. F. Pečovnik vijolino in g. F. Hauptman vijolono. Celo kaj sigurno in lepo. Prav tako lepo je igral g. Pečovnik na vijolino točko „Mondnacht“ in vse točke je vrlo spremljal g. Novak na glasoviru. Pohvalno mi je omeniti gospico J. Južna, ki je izborna deklamovala S. Gregorčičevo pesem „Jeftejeva prisega“, in je s svojo deklamacijo čisto osupnila navzoče. Krona vsemu pa je bila burka „Krojač Fips“, ki je povzročila dokaj

takrat tudi čez šole mnogo pravic in Raič znal se je teh pravic posluževati v najobilnejši meri. Spoznavši v takratnem ondotnem nadučitelju Fr. Vučniku star. vrlo učiteljsko moč, z veliko nadarjenostjo in iskreno ljubavjo do učiteljevanja, ob jednem pa neveščega slovenščine — bil je Korošec — jel ga je vabiti k sebi na prijateljske pogovore h kupici vina. Čez kratek čas se je vnela v njem iskra ljubezni do materinega jezika s tako vnemo, da je izbacnil po dovoljenji dekanovem ves pouk iz nemščine, ter ga nadomestil z materinščino. Pokojni Božidar ga je v tem podpiral vedno prav zdatno z umnimi sveti, poukom in tudi dejanski. Sam je večkrat poučeval jeden ali drugi predmet, ter se pokazal tudi v prosti ljudski šoli vzornega gojitelja in strokovnjaka. V tem se je skazal tudi pozneje jedenkrat, ko je bil vže drug nadučitelj, — sedaj umirovljen. — Sedajšnji štaj. dež. glavar grof Wurmbrand obišče kot takratni kr. šol. ogleda šolo v navzočnosti Raiča. Dotični nadučitelj je imel prednašati primerjaje o toploti in tlakomeru; a zmedel je vso reč tako, da več sam ni vedel teh dveh učil med seboj razločevati. Grof Wurmbrand poprosi Raiča naj pouk nadaljuje, kteri ga je dovršil tudi v drugih predmetih tako

smeha. Vsi igralci: gospoda Pečovnik (Mihelič) in V. Hauptman (Lojze) zlasti pa g. F. Hauptman (Fips) so nas kar očarali. A tudi gospica Zei (Lizika) in gospa Pečovnikova (gospa Polajka) sta vrlo igrali svoji ulogi. Zares, kaj takega bi bli pričakovali le v kakem večjem mestu, nikakor pa ne v Št. Juriju ob Taboru. Zaradi tega smo bili čisto presenečeni. Prav prisrčno privoščimo torej vrlim Šenjurnom, da so imeli veselico tako vrlo obiskano. Prišlo je odličnih gostov od vse bližnje in daljne okolice, kakor iz Celja, Žalca, Št. Petra, Št. Pavla, Braslovč in nekaj tudi z Vranskega. Želeti bi bilo, da bi priredili vrli Šentjurčani še večkrat kako veselico, in da bi imeli vsako obiskano tako dobro. Živijo! Naprej in ne nazaj!

(Shod pri Sv. Martinu na Paki) za pretečeno nedeljo je oblast prepovedala iz — javnih ozirov.

(Frischauf-ova 60letnica), katero praznuje dne 8. septembra t. l. v Mozirji, postane lepa manefestacija učenemu in poštenemu možu, ki je vedno le ljubil lepo in spoštoval delavne Slovence. Banket vrši se ob 1. uri popoldne pri gosp. Alojziju Goričarju in stane kovert 1 gl. Zvečer bode koncert in drugi dan izlet na Medvedjak.

(Občinski odbor na Ljubnem) je v svoji javni seji dne 22. avgusta t. l. soglasno sklenil sledečo resolucijo: „Občinski odbor popolnoma odobrava jezikovni naredbi za Češko in Moravsko kot čin pravičnosti ter prosi visoko vladu, da izda take naredbe i za vse slovenske pokrajine, in da sploh uresniči člen XIX. državnih osnovnih zakonov.“

(Iz vojniške okolice) se nam poroča: Stavba nove naše farne cerkve bliža se pod umnim vodstvom stavbenega mojstra g. F. Gologranca in domačega g. župnika svojemu svršetku. Sedaj vdelujejo se iz Gradca došla krasno slikana okna (katera so večinoma posamezni farmani na svoje posebne stroške kupili); te dni dojdejo tudi novi oltarji, izdelani od kamnoseka S. Toman-a v Ljubljani. Sredi prihodnjega meseca bo cerkev blagoslovljena in sv. Jernej imel bo zopet veličasten dom Bogu v čast, vernim farmanom pa v veselje. — V veliko spodtiko temu vernemu ljudstvu pa je to, da se učiteljica J. Koschutnik nikdar toliko ne „poniža“, da bi spremljala svoje učenke k šolar-skim mašam, še na dan skušnje iz krščanskega nauka ni šla v cerkev, nadomestovati jo mora vedno kdo drugi, akoravno je sama zdrava kot riba v vodi. Čudno je tudi to, da, ko je na dan cesarjevega rojstvenega dne bilo vsako okno slovenske šole ovenčano in okinčano, le okna v nadučiteljevem (Koschutnikovem) stanovanji bila so kakor navadno druge dni. A kaj se bomo čudili, saj vemo, da je ta gospod veren naročnik slaboznanega graškega nacionalnega „Tagblatt-a“. — Strogo narodna trgovina Brezovnikova napreduje kakor smo se prepričali, prav dobro, dokaz, da se dobi tam dobro blago po poštenu

vzorno, da ga je grof Wurmbrand pred vsemi učenci pohvalil prav laskavo. Poznaval je pa Raič tudi vse klasike pedagogičke do jedra in jih imel večinoma tudi v izvorniku. Kot kateket ni bil Raič nikoli dolgočasen in suhoparen. Njegovi učenci so ga vedno z velikim zanimanjem poslušali, učili se izvanredno skrbno in z ljubeznijo, ker so predmet razumevali tudi do jedra. Raiču ni bilo nikoli všeč prazno blebetanje katekizma na pamet, gledal je vedno le na notrajnost, nikoli na vnanjost. Da bi le povsod vedno tako bilo!

Koj v začetku novega šolskega zakona postal je Raič načelnikom kr. šol. sveta in tudi izvzemši jedno upravno dobo kr. šol. ogleda ter je vestno in natančno posloval, kar ni tako lahko v kraju, kjer je sedem pol. občin všolanih k jednej šoli. A Raič je opravljal ves posel brezplačno in mnogokrat pokril iz svojega kak mo-goč šolski primanjkljaj. Posnemovalci v tem so mu zelo redki!

(Konec prih.)

ceni. Slovenci, podpirajmo tudi zanaprej marljivo našega Brezovnika in Uratarica ter izogibljimo se tistih naših trgovin, kjer jim pač diši slovenski denar, drugače pa mlado in staro nosi hrastovo perje ter kriči „Heil und Sieg, den windischen den Strick“. Ne bodimo „šalobarde“, ne hodimo k njim, naj se sami obesijo na vrh, kakor želijo nam.

(Umrli je) dne 21. avgusta t. l. v Šmarjah pri Jelšah obče znana veleposestnica in poštarica bl. g. Ana Skaza, 51 let stara. Pred par leti prominiral je tudi njen soprog, požrtovni slovenski narodnjak Franc Skaza.

(Toča je pokončala) dne 20. avgusta t. l. vse vinograde in poljske pridelke v okrajih: Šmarje, Sladka gora, Kostivnica, Sv. Križ, Sv. Florjan na Boču, Rogatec, Stoperice in Žetale. Najhujše prizadeti so kraji mej Pečico in Ložnem, tedaj Kostivnica, deloma Sv. Križ ter Sv. Florjan. Ljudstvo teh krajev je grozno obožano, ker jih je vže lansko leto obiskala jednaka nezgoda.

(Tatvina.) Dne 24. avgusta t. l. vlomil je neznan tat v cerkev na Laškem, razbil dve škrinjici ter pobral denar. Pri tretjej se mu ni posrečilo odpreti.

(Iz Hrastnika.) Raznoterosti. Redka čast je doletela našo dolino, da sta jo obiskala v kratkem času dva zelo visoka gosta. Prvi je bil c. kr. namestnik Baquechem, ki si je ogledal pred vsem cesto, ki veže našo dolino s posestrimsko trboveljsko. Drugi je bil bivši tržaški škof Glavina, kateri je daroval sv. mašo v kapeli vile g. Desepija. — V predvečer cesarjevega rojstvenega dneva so tudi Hrastničanje pokazali, da so zvesti domoljubi. Po vsej dolini so bile hiše razsvetljene in z zastavami okrašene. Ognjegasilno društvo je priredilo mirozov, katerega se je udeležilo tudi mnogo družega občinstva. Da so Hrastničanje cesarjev rojstni dan tako sijajno obhajali, je pač največja zasluga župana gosp. Roša. — Dne 18. avgusta je obhajalo trboveljsko in hrastniško ognjegasilno društvo svojo desetletnico. Ker je najbrž že kedo drugi o tem pisal, bi ne omenil te slavnosti, da ni pisal neki dopisnik v „Tagblattu“ na način, da bi lahko razžalil vrle Trboveljčane. Dočim so priredili vso veselico Trboveljčani, kateri so nas le povabili, poroča omenjeni dopisnik v „Tagblattu“, kakor bi le mi vse napravili in omenja Trboveljčane le o priliki, ko pravi, da je naše ognjegasilno društvo napravilo izlet v Trbovlje. Nadalje poroča, da je dobil velezasluženi član učitelj Ivan Logar častni diplom, a ne da so mu ga dali Trboveljčani, da med vrstami se celo lahko čita — morebiti je temu slab slog kriv, — da mu ga je dalo hrastniško ognjegasilno društvo. Malo več ponižnosti bi bilo že treba. Kakor je trboveljska dolina prva, tako menim, da ni trboveljsko ognjegasilno društvo kaka podružnica hrastniškega ognjegasilnega društva. Sploh bi pa lahko vskliknil po Shakespearu: „Marsikaj gnjilega je v našem društvu!“ Je pač hudo! Kakor je tudi to sitno, da krčmarjem ledu pomanjkuje. Kako bi ga pa ne, ko so ga morali nekateri tako drago plačati.

(Veliko veselico) priredi trboveljsko pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v nedeljo dne 5. septembra 1897 pod kozolcem gospoda Jagra. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 kr., za družino 60 kr. Ker je namenjena polovica čistega dohodka društvenim potrebam, polovica pa družbi sv. Cirila in Metoda, se radodarnosti ne stavijo meje. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Razstava grozdja.) Že naznanjena razstava grozdja za brežiški okraj se vrši 19., 20. in 21. septembra t. l. na Bizeljskem. Svečano odprtje rastave bode 19. septembra ob 9. uri zjutraj. Odbor.

(Novo „nemško šolo“ v Konjicah) otvorili so slovesno (po svoje!) pretečeno nedeljo. Povabljali so k dotični veselici vse „Gesinnungsgenossen“ najsrčneje. To je pa tudi vse, kar pričakujejo „bliščečega“ od tega pruskega zavoda — srknili so ga pošteno v dobri namen.

(Načelnikom okr. zastopa v Kozjem) izvoljen je z močno večino glasov vč. g. M. Tomazič, župnik v Pilštanju.

(Svojo desetletnico) praznuje ormoška moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda,

v nedeljo dne 5. septembra 1897. Izvanredni občni zbor vrši se v čitalnični dvorani ob 3. uri, koncert pa na vrtu gosp. A. Kalchbrennerja ob 5. uri popoldne. Vstopnina h koncertu 30 kr. za osebo, za kmete 20 kr. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

(Iz Pilštanja.) Dne 11. avgusta t. l. obhajal je naš rojak č. g. Mihael Strašek 25letnico duhovenstva. Že na predvečer so nam oznanili topiči in milo zvonjenje dan slovesa. Drugi dan ob 7. uri zjutraj je imel č. g. Strašek slovesno sv. mašo. Popoldne je bil skupen obed pri rojstni hiši, v kateri so se zbrali vsi sorodniki. Posebno je bilo ginljivo videti med otroci in vnuki še živega in krepkega 86letnega očeta. Č. g. župniku pa želimo vsi iz srca, da bi čez 25 let zopet še zdravi in krepki pri nas med svojimi farani peli zlato sv. mašo.

(„Majšperskemu kmetijskemu bralnemu društvu“) daroval je vrli g. dr. Franc Jurtele, odvetnik v Šmarji, mnogo prav lepih knjig. Ker nam je knjig do sedaj manjkalo, bilo nam je s tem neizrečeno postreženo. Blagodušnemu podporniku in pospeševalju slovenskih društev izreka tedaj za ta veliki dar najsrčnejšo zahvalo odbor.

(Majšperskim šolarjem) kupila se je prav lepa zastava. Ker nam pa še nekoliko denarjev manjka, zategavoljo obrnemo se do vseh mladinoљubov, da nas podpirajo v tem podjetju. Vsak donesek bode se prav hvaležno sprejel. Podpore naj se pošiljajo pod naslovom: g. Janko Žunkovič, učitelj v Majšpergu, Ptujška gora.

(Vremenska opazovalnica na Cvenu) beleži v mesecu avgustu: Povprečna toplina 19,3°C. Najviša toplina dne 19. ob 2. uri pop. 28,3°C. Najnižja 21. in 27. ob 7. uri zjutraj 11,7°C. Največ padavin dne 9. 37,2 mm. Vsota padavin 101,7 mm. Število dni s padavinami 12, z meglo 12, z nevihto 7, s točo 1. Povprečna oblačnost 4,1.

(Odpravljena pošta.) Pri Sv. Andreju v Leskovcu odpravljena je na nedoločen čas ondotna pošta, mesto koje poslovala bode ona pri Št. Vidu pri Ptujih.

(V Gornji Radgoni) bode v nedeljo dne 5. septembra t. l. v prostorih g. Škerlica zborovalo „Ljutomersko politično in gospodarsko društvo“, pri katerem bode govoril načelnik okrajnega zaslupa iz Ljutomera, gosp. Ivan Kukovec o gospodarskih zadevah, gosp. dr. Gregorec o državnem zboru, gosp. dr. Rosina o deželnem zboru. Rodoljubi udeležite se tega prepomenljivega shoda.

(V Gornji Radgoni) bode dne 12. sept. t. l. popoldne po večernicah v prostorih g. Škerlica veselica, ki jo priredi tamošnje „Bralno društvo“ in domači tamburaški in pevski zbor. Tamburali, peli in židane volje Lomo. Pridružite se nam vsi društveniki in slovenski narodnjaki — domači in sosedni!

(Dijaško veselico) priredijo dne 8. septem. 1897 v gostilni g. Vaupotiča v Ljutomeru. Vspored: I. „Zmešnjava nad zmešnjavo“ Burka v 5 dejanjih. II. Koncert dijaškega pevskega in tamburaškega zbora. III. Prosta zabava in ples. Vstopnina: Sedež v 1. vrsti 40 kr., v 2. vrsti 25 kr., stojišče 15 kr. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, in se preplačila radi tega hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Mali vrh v Slov. Goricah.) Dne 15. avg. t. l. po noči je tukaj začela goret J. Klobasova viničarija in je potem ogenj zasegel poslopje Jurij Deičmana. Ker v teh poslopih nikdo ni stanoval, se sumi, da je to storila hudobna roka. V nevarnosti je bilo tudi poslopje Alojzij Vakaja, a so močno branili, za kar gre hvala tukajšnjemu županu M. Orniku, č. g. Vinko Baumanu, duhovniku ter krepkim fantom, ki so ogenj marljivo gasili. J. Klobasa ni bil zavarovan, pač pa Deičman, a ta si je z mnogimi dejstvi zakrivil, da mu je zavarovalnica zavarovanje — razrušila, ker so se namreč slišale sumljive reči. Zatorej je svetovati, da vsak pošteno pravna svoje življenje, da se mu ni potreba potem kesati!

(„Kat. bralno društvo pri sv. Antonu v Slov. gor.“) priredi dne 5. sept. t. l. veselico ob pol 4. uri popoldne v šol. prostorih. Vspored: 1. „Naše gore“, poje domači mešani zbor. 2. Pozdrav predsednika. 3. „Po zimi iz šole“, poje mešani

zbor. 4. Slavnostni govor. 5. „Pri zibelih“, poje mešani zbor. 6. „Mlinar in njegova hči“, žaloigra v 5 dejanjih. 7. „Pod trto“ in „Bledi mesec“. 8. Prosta zabava.

(Mej nevihto.) Graška brigada vstavila se je dne 23. avgusta t. l. na potu v Maribor pri Sv. Egidiju. Ko odkoraka vojaštvo proti večeru zopet naprej, nastane naenkrat strašna nevihta s ploho. V konja nekega dragonca vdari strela ter ga ubije, a jezdec, da si sicer nezadet, pade pod mrtvega konja ter si zlomi nogo. Tudi nekega stotnika konj splaši se bliska ter vrže jezdeca tako silno razsebe, da se je ta dokaj nevarno ranil.

(Uradne ure pri sodiščih) se imajo z 1. novembrom t. l. podaljšati, tako, da bodo vsa, graškemu višjemu dež. sodišču podrejena sodišča uradovala od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter od 3 do 6. ure popoldne.

(Imenovanje.) Policijski koncipist g. Anton Pešec v Gradci imenovan je policijskim komisarjem pri ondotnem državnem policijskem ravnateljstvu.

(Potovalni učitelj.) Deželni odbor v Gradci je nastavlil g. Martina Jelovška, učitelja kmetijske šole v Grottenhofu pri Gradci, za potovalnega učitelja na Spodnjem in Srednjem Štajerskem. Podučeval bo o živinoreji in mlekarstvu. Za njegovo predavanje prositi je 14 dni poprej deželni odbor.

Druge slovenske novice.

(Vseslovenski shod) vršil se bode dne 14. septembra t. l. v Ljubljani, kakor je to sklenil pripravljalni odbor v svoji seji dne 28. avgusta t. l. Začetek ob 9. uri predpoludne, a konča se najpozneje ob 2. uri popoldne. Ker ni to nikakoršen ljudski shod, temveč le nekaj shod narodnih zaupnikov, dovoljen bo vstop le povabijem zaupnikom. Določen je naslednji dnevni red: 1.) Splošni politični položaj, poroča drž. poslanec dr. J. Šušteršič. 2.) Jezikovno vprašanje, poroča drž. poslanec dr. Ferjančič. 3. i 4.) Primorske razmere, poročata drž. poslanec Spinčič in odvetnik dr. Franko. 5.) Koroške razmere, poroča dež. poslanec Grafenauer. 6.) Štajarske razmere, poroča dež. poslanec dr. I. Dečko. 7.) Narodna avtonomija in narodno-gospodarski položaj slovenskega in istersko-hrvatskega ljudstva, poroča drž. poslanec Povše. 8.) Sklepanje o predlaganih resolucijah. Z ozirom na velikansko važnost tega shoda, pričakovati je vsekakor mnogobrojne udeležbe tudi drugih rodoljubov.

(Vseslovenski shod v Ljubljani.) Od tam se nam piše 1. septembra: 14. septembra t. l. vršil se bode torej v kranjskem stolnem mestu vseslovenski shod, ki ima nemškemu svetu in vladi pri belem dnevu in javno povedati v obraz, da se Slovenci ne damo več za vrata postavljati, s seboj pometati in igrati zanaprej ulogo političnih tepcev. Tista naša krščanska nedolžnost in sramozljivost boste ta dan šle rakom žvižgat, mesto njih pa bo nastopil slov. narod „in corpore“, ter povedal nemštvu in vladi, kar jima gre. Niti klerikalen, niti liberalen ne bo ta shod, pač pa bo shod zaupnikov slov. naroda, ki hočejo, da se to, kar bodo sklenili, tudi izvrši. Za grajske hlapce nas pa ne ho vlada več imela!

(Osebnosti) Presvetli cesar je imenoval Frana Šukljeja pravim dvornim svetnikom. Davčni nadzornik g. R. Jordan premeščen je iz Radovljice v Rohrbah na Gornjem Avstrijskem. Notarski kandidat v Radovljici g. Jos. Smodej imenovan je notarjem v Vel. Laščah.

(Imenovanje.) Tajnikom finančne prokuratorje v Ljubljani je imenovan Viktor Pessiak, dosedajni pristav ravno tam.

(Gospodinjska šola v Ljubljani.) Osnovni odbor prejel je vže od vlade potrjena pravila. Možno je, da se ta prekornostna šola še tekom tega leta otvori.

(Požar.) V spodnjih Domžalah nastal je dne 22. avg. t. l. v skladišču ključavničarja Mih. Kremžarja ogenj, ki je privzročil škode nad 1200 gld.

(Z bajonetom zabodel.) Dne 22. avg. t. l. vračala sta se domobranca Celar in Makula iz Klanjca, kjer sta ga odveč popivala, zopet v

Kranj. Mej potjo se tovariša sporečeta in zgrabit, pri čem sune z bodalom Makula Celarja s tako silo, da je kmalu izdihnil. Makula je uboj priznal. („Zagorski Sokol“) priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo dne 5. septembra. t. l. izlet z godbo na Trojane. Iz prijaznosti bode tudi sodelovalo sl. pevsko društva „Zarja“ iz Lukovice. Cenj. rodoljubi štajerski pohitite torej v nedeljo popoldne na Trojane, kjer skupno preživimo nekaj ur. Na svidenje! Na zdar! Odbor.

(Pogorelo je) dne 20. avg. t. l. gospodarsko poslopje Juriju Pomcu v Soršaku pri Metliki, škoda je 600 glđ.

(Nesreča.) V Zadobrovi padla je 24. avg. t. l. triletna hčerka posestnika J. Klešnika v škaf vode ter utonila.

(Odlikovanje.) Višji inženir g. Anton Schwab v Postojini dobil je od rumunskega kralja viteški križec reda rumunske krone, katerega nositi mu je ravnokar naš cesar dovolil.

(V Idrijo) pride prihodnji mesec poljedelski minister grof Ledebur, od tam pa gre čez Trnovski gozd v Gorico.

(V Sežani) otvori se z 15. septembrom pripravljalni tečaj za učiteljska.

(Nova pošta) ustanovila se je v Vrhpolji pri Vipavi, katera bo v zvezi s Colom in Vipavo.

(Na Koroškem.) Strela je udarila dne 20. avg. t. l. v poslopje Janeza Šturma v št. Petru v Labudski dolini. Škoda znaša 4000 glđ., ker je razun vseh pridelkov zgorela tudi jedna krava in jeden prašič. — Velikanski požar razsajal je tudi v Lepem potu v volšperškem okraju pri posestniku Rozencopf ter mu povzročil škode nad 10 tisoč glđ. dočim je bil zavarovan samo na 700 glđ. — Zlato poroko sta obhajala 82 letni Ignacij in 71 letna Katarina Wasner v cerkvi na 1624 m. visoki gori Matzen. Mož je čvrsto korakal v goro.

(Otvoritev „Narodnega doma“ v Barkovljah.) Tržaški Slovenci so doživeli s to slavnostjo narodno svečanost, kakoršno so si zamogli do takas samo le v duhu misliti. Barkovlje, ta kraj slovenskih narodnih mučenikov, opral je pretečeno nedeljo najmanje sumnje o njegovi resni krivdi napram Italijanom, za kar so jih svoječasno toliko obsodili. Kajti ravno tisti, ki so se ob priliki volitev res dali razburjati, nastopali so pri tem narodnem prazniku toli resno, mirno in dostojno, da se vidi, kakov pritisk je moral ta čas vladati, da so ti mirni duhovi vzkipele. Ves dan in celo noč ni bilo sluha o najmanji nerednosti, temveč vsa oduševljenja polna slavnost iztekla se je v častni ponos vrlih prirediteljev, a v ponos i celemu barkovljanskemu in sosednemu slovenstvu. Hvali se pa tudi dosledno vedenje in službena skrb redarstva, kakor prisotnega komisarja. Slavnostni, kakor zabavni vsopred, izvedel se je z brezmejno navdušenostjo, sosebno so vzbujale mladenke v narodnih nošah, z širokimi trobojnicami čez prsa, pravo očaranje. Bratje ob Adriji proslavili so s to slavnostjo sebe ter celo Slovenijo. Pri slavnosti bila sta tudi navzoča gg. dr. Vinko Gregorič iz Ljubljane in Dragotin Hribar iz Celja.

(Krivična imenovanja na Primorskem) Deželnega šolskega nadzornika Leschanofsky-ja odtirala je laška stranka, ker je mož preveč germanizoval. Ravno iz tega vzroka niso mogli tudi primorski Slovani z njim zadovoljni biti. A sedaj groze mesto jednega gorja, tri nova na ondotne Slované navaliti. Vkljub slovanski večini na Primorskem, vstregla je vlada italijanski nenasiljivosti ter imenovala na to mesto dr. Fr. Swida, ravnatelja c. kr. gimnazija v Trstu, tedaj moža, ki ni več najmanje niti slovenščini, niti hrvaščini. Enako vladino strankarstvo kaže se v imenovanju predsednika pri okrožnem sodišču v Gorici. Dosedajni predsednik g. Pavel Sbisla odšel je v pokoj, za koje mesto je zagotovljen italijanski pristaš g. Visini — zopet c. kr. višji uradnik brez znanja slovenskega jezika. A to še italijanski gospodi ni zadosti, zahtevajo, da zasede tudi stolico goriškega nadškofa odločno naroden Italijan — pohlevni baš niso.

(Zanesljiva pošta.) V Bujah sviral je nek Crevattu, učitelj glasbe, v Avstriji prepovedane glasbe. Vtaknoli so ga zbok tega v sodniško preiskavo. Sodišče v Bujah poslalo je dotične napeve kot „corpus delicti“ službenim potom

dež. sodišču v Trst. Sreč slučaj za Crevattu pa je nanese, da pošiljev ni došla v Trst, temveč se mej potom — abila. Nek primorski list stavi glavo, da se izpljena pošiljatev ne najde, za kar jo drugi li tolaži, da se ji ni treba za glavo bati.

(Po Istri) dobé bajc uvedbo novega civilnopravnega reda vsa dišča dvojezične napise. Ker lahonski listi, kio to pretečo nesrečo najprej ovohali, grozno žastno zavijajo, primorani smo skoraj na te lepsanje upati.

Druge avstrijske novice.

(Naš državni položaj Najboljši politikarji niso znali do sedaj jasnogodgovora, kaj se vrši ter kaj se nameruje v držnem kabinetu. Z zavezanimi očmi lovili so misterske misli in nakane, katere so pošiljali gem političnim glasilom. Da ne morejo ta pentakem jasna poročila donášati, ampak zop nekaj nezanesljivo domišljenega, je razvidno. Takoj po razrušitvi namerovanega dogovarjan mej nemškimi in češkimi zastopniki, odpotval je grof Badeni k cesarju v Ischl, od kodeise je kaj zadovoljen vračal ter sklical na dar28. avgusta t. l. ministrski svet; poročal jepri tem predsednik Badeni o svojem izposlovnju pri cesarju ter označil, kakšno politično slišče namerava sedaj vlada zavzeti. Seveda ni v pogovor prodril izza štirih sten zborovalne sobae. Toliko pa se vendar vé, da uživa Badenisplošno zaupanje pri cesarju, kateri ga je pri osetu v Ischlu celo pri obedu obdržal — njejev obstanek je bolj zagotovljen, nego li temel jezikovnih naredeb. Dne 1. septembra t. l. pa o se sklicali zastopniki vseh klubov večine dr. zbora k zaupnemu posvetu. „Slovansko zvez“ so zastopali Barwinski, Bulat, Ferjančič, Čegorec in Šušteršič. Vitez Jaworski otvoril je ejo ter naznanil, da ga je grof Badeni pooblasti naznaniti parlamentarni večini pripadajočim srankam, da je vlada sklenila, naslanjati se na t večino. Zastopniki večine zahvalili so se za o zaupanje ter sklenili izvoliti poseben odsek, ki se bo z vlado poganjaj. Sedaj imamo jasnosti: vlada hoče z desnico hoditi. Ta miniterska izjava je velikega pomena ter bode nao notrajno politiko spremenila in upamo — nan v prid.

(Največja nevarnost za Avstrijo) niso morda jezikovne naredbe, nii nemška obstrukcija, temveč — manjkanje kuha. Zadnje slabe letine povzdignile so neznošno ceno žitu, sosebno pšenici in rži. Židovski špekulantje pa, ki so najbrže vže o „sedmih mršatih kravah“ sanjali, pokupili so velikanske množice žita, kojemu sedaj po svoji volji ceno odločijejo. V vseh večjih mestih je vže tudi cena krhu poskočila, — a velikost kruha se skrčila. Eati se je skoraj neizogibno vsaj v nekaterih krajih lakote, ako ne odpre vlada pravočasno oči.

(Hrvatska vladna sranka) dovedla je zadnje dni zasedanja hrvatskega sabora na dnevni red razpravo o nezakonitih izvolitvah sedmih opozicijskih poslancev. Po daljši debati proglasili so 6 volitev nezakonitim, kjer bodo znova volitve razpisali. Dosigli pa banovci tudi s tem ničesar ne bodo — razun novega pobijanjanja pri vršečih volitvah.

(V Budapešto) pride nemški cesar Viljem dne 6. t. m. Mažarski vladni krogi hočejo seveda zopet svoj blišč in kras pokazati. Ni jih še nesrečena lanska razstava podučila, kako nemilo tlači takšna pretirana baharija tilnik davkoplačevalcev. Tako so tudi za ta vsprejem nemškega cesarja odmenili milijone. Vidno hočejo na ta način naduti Mažari kljubovati avstrijski vladi in zaveznikom, ter odškodovati nemškega cesarja za nedostalo prisrčnost na Ruskem. Sicer bi jim nikdo ne oporekal, ako bi trosili svoj lastni denar za enake nepotrebnosti, toda stradajoče kmetstvo in drugo delavstvo gledalo bo te ovacije — solznih očij. Dogovorili so se socialisti, da prirede zvečer pred prihodom nemškega cesarja velikanski obhod delavcev, kjer se bo govorilo, kaj je treba tolikih stroškov za enake razkošnosti, za kar se trga trpinu zadnji košček kruha.

Ogled po širnem svetu.

(Ruski car na Poljskem.) V sredo zvečer dospel je car Nikolaj II. z carico vred v Varšavo. Poljsko ljudstvo, ki je bilo do sedaj nemilo tlačeno ter se je vsled tega navzelo sovraštva do vsega, kar je ruskega, začelo se je zopet zaupno bližati ruskemu tronu, ker ve, da jih hoče sedajni car storiti povsem ravnopravnim. Po dolgem sporu, podajala sta si pri tem posetu pomirjena soseda bratovski roki.

(Vspeh potovanja francoskega predsednika na Rusko.) Vsa Evropa čakala je nestrpnost, kakšne učinke da bo imel obisk Faure-ja na ruskem dvoru. Povsem nemilo dirnula so poročila o sijajnem vsprejemu — Nemčijo. Po vseh nemških glasilih kazalo se je nekako ljubosumno zavijanje glede francosko-ruskih slavnosti. Vedno so se še tolažili, češ, vse je le navadni dvorski običaj, dokler se ni spregovorilo pri slavnostnem odhodu o novi zvezi mej obema državama, kar je storil ruski car z priličnimi besedami, da je ustvarilo predsednikovo bivanje v Rusiji novo vez mej obema prijateljskima in zvezanima narodoma. Sedaj še le Nemčija „piha“.

(V Curihu) na Švicarskem vrši se vže več dnij mejnarodni shod za varstvo delavcev. Večinoma vse evropske države so zastopane po vodjih delavcev. V seji dne 25. avgusta vsprejel se je predlog, da se prepove vsako obrtno delo z otroci do 15 let, a delavce od 15. do 18. leta rabiti je za delo le 8 ur na dan. Ravno tako ni dovoliti, da bi mladoletni delavci in učenci tudi ob nedeljah in praznikih delali.

(Grško-turško pomirjenje.) Angleška vlada je gledé mirovnega sklepanje po svojem ministrskem predsedniku lord Salisbury-ju stavila nov, najbrže zadnji predlog, da privzamejo velevlasti: Anglija, Francija in Rusija poroštvu vojni odškodnini, koje dolžuje Grška Turški, a za to dovoliti bi imela Grška omenjenim velevlastim nadzorstvo nad lastnimi dohodki.

(Zopet umor predsednika.) V Montevideo, glavnem mestu južnoamerikanske republike Uruguay, ustrelil je mlad častnik Arredando predsednika tej države, imenom Borda, v javni procesiji.

(Španjci na Kubi) so pravcati pustoloveži. Pomirjenje vstaje jim se nikakor ne zdi prva briga, temveč častniki in vojaki tekmujejo v škandaloznih dogodkih, pri tem niti toli slavljeni general Weyler ne zaostaja. Ni dolgo tega, da je obsodil republičanskega predsednika hčer, mlado devo Cinsnerosa v 20letno ječo, pod pretvezo, da se je vstaje udeležila, a v resnici je deklica le odbila vsiljujočega se ji generalovega pobočnika. To strankarsko nasilstvo razburilo je vse pravicoljubne kroge ter so vsestransko zahtevali, da se obsodba prekličie; na grožnjo ameriškega generalnega konzula se je do sedaj tudi doseglo, da obsojenka še ni v zaporu.

Dopisi.

Iz Žalca. Našim hmeljarjem žuga nova nevarnost. Zaradi nizke mitnine ali colnine, katero je treba plačati za ruski hmelj, ako se prepelje čez mejo našega cesarstva, imamo zlasti mi Savinjčani vže nekaj let prav slabo ceno za hmelj. Skrb vlade bi mogla biti, da bi se ta mitnina tako povečala, da bi ruski in sploh tuji hmelj ne mogel več tekrovati z našim. Namesto tega pa namerava vlada naše hmeljarje spraviti še v večjo zadrego. Mitnina plačala se je dosedaj v mitnicah na mejah našega cesarstva; zanaprej pa nameravajo nekteri Židje od vlade izprositi dovoljenje, da bi se inozemski hmelj smel vpejljati v naše cesarstvo brez mitnine. Ta hmelj bi se potem hranjeval v posebnih skladiščih na najvažnejšem sejmišču za hmelj celega cesarstva — v Žatecu — in bi se mitnina za tistega še le plačala, kadar se hmelj proda. Na ta način prišlo bi v Žatec, v mitnino prosta hmeljska skladišča (zollamtliches Freilager) od vseh krajev inozemstva velika množina hmelja in bi na ta način prav zdatno tekmovala z našim domačim pridelkom. Ako bi se pa tuji hmelj ne razprodal in se zopet vrnil v inozemstvo, bil bi zopet mitnino prost in državna blagajna bila bi v svojih dohodkih celo na škodi. Ustanovitev dotičnega skladišča v Žatecu je vlada bajc vže

dovolila — vendar bi se še pa prirediteljev mitnice zamogla zabraniti. Južnoštajersko hmeljarsko društvo je zaradi tega pri glavnem zborovanju dne 14. avgusta t. l. sklenilo, vsa hmeljarska društva, kakor tudi druga merodajna društva in oblastva opozoriti na navedena skladišča v Žatecu in jih naprositi, da naj se pridružijo peticiji južnošt. hmeljarskega društva do poljedeljskega in trgovskega ministerstva, da blagovolita pri finančnem ministerstvu uplaviti na to, da se navedena mitnica v Žatecu ne ustanovi. Hmeljarsko društvo izročilo je dotični peticiji gospodu državnemu poslancu, vitezu Berks-u.

Pri glavnem zborovanju vršila se je tudi volitev novega odbora. Načelnikom bil je izvoljen gospod dr. Bergmann, njegovim namestnikom gosp. Franc Roblek, blagajnikom in tajnikom gosp. Anton Petriček, odbornikom pa gospodje Josip Širca, Karol Žuža in Josip Kučera, grajščinski oskrbnik v Novem Celju.

Po nasvetu gosp. Robleka bode hmelj. društvo prihodno spomlad napravilo poskušnjo z raznovrstnimi hmelji. Hmeljarsko društvo dobivalo bode tudi letos po 3 ali 4krat na teden brzojavna poročila o ceni hmelja v Nürnbergu in Žatecu. Hmeljarjem, kateri ne stanujejo v Žalci, naznani ceno hmelja tudi tajništvo hmeljarskega društva.

Anton Petriček

Iz Šentjurja ob j. žel. Večkrat že se je napadala od šentjurskih dopisovalcev tukajšna požarna bramba, posebno pa nje načelnik. Mi smo z glavo majali, kako da more biti ta obče koristni zavod Šentjurčanom trn v peti, ne da bi najšli opravičenega vzroka do tega. Šentjur ni imel veliko časa svoje požarne brambe in pred par leti se je to društvo osnovalo, ker so k temu tudi silile oblasti. Dobilo se je kmalu dovolj udov, med katerimi je bilo tudi takih, nemškega mišljenja. Sklenilo se je toraj od kraja nemško poveljstvo, namenom, da se bode to sčasom dalo odpraviti, ako bodo dotičniki prišli do prepričanja, da se smešijo, ako hočejo v Šentjurji imeti nemško poveljstvo. Minulo je komaj eno leto in delaven načelnik je predlagal, da se uvede slovensko poveljstvo. Le z veliko težkočo je s svojim predlogom prodril in sedaj ima šentjurska požarna bramba slovensko komando. Načelnik se je trudil, da je dobil potrebno orodje in potrebno pripravo, in ravno sedaj je izposloval, da dobi društvo novo brizgalnico. Razun žrtve časa za društvo, ima načelnik tudi veliko gmotnih žrtev, in v hvalo za to se napada načelnik in društvo. To neopravičeno napadanje ima lahko svoje žalostne posledice: če danes odstopi načelnik, bo društvo postalo to, kar so večinoma vse požarne brambe na Štajerskem, nasprotniki našemu slovenskemu narodu, ali pa bode društvo zaspalo. Da bi dopisovalec namesto da napada požarno brambo, se nekaj dalje ozri po Šentjurji, gotovo bi našel, da se v merodajnih hišah, ki so slovele sedaj kot narodne, nesramno nemškutari. Ako greš zvečer skoz gornji trg v Šentjurji, misliti si moraš, da si v kakem pruskem mestu, šentjurski sinovi te osrečijo z „Heil in Sieg“, popeva se „die Wacht am Rhein“, tako, da se mora vsakdo čuditi, kako to. Odgovor je lahek: gospodje očetje so le na videz narodni, dajejo si samo kaditi kot narodnjaki, v dejstvu pa pospešujejo v lastnih hišah nemškutarijo. Gospod urednik, rekli ste v enem vaših zadnjih listov: „riba pri glavi smrdi“. Ta izrek se more tudi uporabiti za Šentjur. Ako hočete šentjurski tržani rešiti svoj krasen trg nemčurskega žrela, vzgojajte svoje otroke v narodnem smislu in tako, da ne bodo ravno vaši sinovi postali renegatje, da se ne bodo sramovale tržke gospe in gospodične maternega jezika, kar je zdaj z malimi izjemami dejstvo. Ako se pokažejo starejši Šentjurčani še sem ter tje kot Slovence, je vzrok le edino ta, da si ne upajo drugače postopati, zaradi okolice, in mi moramo s posebno pohvalo in s posebnim zadoščenjem omeniti, da dokler ostane okolica tako narodna, ne more nemčurstvo prodrati v šentjurskem trgu, da to lahko, ako ne držimo rok križem, drugače postane. Dragi šentjurski kmet, zahtevaj ti od tržana, da je tudi on v mislih in dejanjih naroden, in če to noče biti, pa se ga izogni.

Tudi tukaj navelja geslo „svoji k svojim“ in če vidiš, da te, ali oni tržan samo zaradi tega spoštuje, da u nosiš denar, pojdi pa k drugemu, ki te sprejme kot narodnega brata. Saj še imamo zaveto narodne tržane, kakor obitelj Kaučič, Rüpšl, Praunseis, Črnovšek, Dobo- višek, Kincl; a vi metje morate tudi od teh zahtevati, da storevse, da se ne pospešuje po trgu nemškutarstvu.

Iz Trbovelj Notorično znana je istina, da so Slovenci vrlo lojen narod. Kadar je le treba pokazati svoje patetično mišljenje, ne zaostajamo Slovenci nikar za drugimi narodi, zakaj mi ne težimo liki Pangermani in irredentovci čez črno-rumene ko.

Tudi Trboveljani so sijajno dokazali v predvečer cesarjevega rojstnega dneva, da so vrli Slovenci in zvesti vstrijci. Že v torek popoldne so jele plapolati raz hiš zastave, med kojimi tudi trobojnic nedostajalo. Ko se je zmračilo in je naznanil strel s Klečice, da se bliža mirozov, katerega je udeležilo trb. gasilno društvo in mnogobojno občinstvo, in kateremu na čelu je stopalarudniška godba, so bila že vsa okna razsvitljena in ukusno okrašena. Ko je stopal mirozov ez glavni trg, so zadoneli urnebesni „živijo“-klici, ki so se še podvojili, ko je pozval žup. nar. g. Fr. Kallan s kratkimi, a jedrnatimi besedami občinstvo, naj zakliče „živel presvitli cesar!“ Godba je zasvirala cesarsko himno, a tudi občinstvo je jelo navdušeno peti cesarsko pesem Zopet so zaorili „živijo“-klici in ko so se polegli zadnji glasovi, je odkorakal ves spreved po šolki ulici na travnik znanega rodoljuba Vinka Jara, kjer se je vršila ljudska veselica. Ves slavnosten prostor je bil z bakljami in lampijoni azsvitljen. Ljudstva se je kar trlo. Nakrat so jelešvigati rakete v zrak; s Klečice so gromeli toiči, godba je svirala in občinstvo je navdušeno klicalo „živijo!“ Umetalen ogenj je vspel izbono. Največjo zaslugo pri tem imata g. ingénieur L. Irgl in L. Plavšak. Na to se je vnela živahn in neprisiljena zabava, h kateri so mnogo pripomogli domači pevci.

Drugi dan je obhajalo trb. ognjegasilno društvo svojo desetletnico. Po slovesni sveti maši, katera se je darovala v čast cesarjevega rojstnega dneva, s imeli hrastniški in trboveljski ognjegasci po kozolcem g. Jagra veselico, ki je trajala ves lan in pozno v noč. Posebno živahna zabava se je razvila proti večeru, ko so prišli tudi drugi omačini na veselico. Pesem se je vrstila za pesmijo, govor je sledil govoru, godba je igrala in za vsakim govorom, za vsako pesmijo so zadonel burni „živijo“-klici. Ena najlepših točk veselice je bila, ko sta deklamovala nežna Micika Mol-ova „Domovini“ in vrli dečko Janko Kramer, sn načelnika ognjegasilnega društva „Življenje ni praznik“. Oba sta izvrstno dovršila svojo nalogo, posebno pa Micika Mol-ova, ki je morala na občno zahtevanje ponavljati.

Sicer se je ipustil marsikak nepotrebnih „heil“ v sinje višave, kakor so tudi v predvečer dva, trije dajali duška svojemu, od pijače omo- tenemu živčnemu sistemu s tem, da so poskušali kričati v nenilih glasovih trdega jezika naših severnih sosedov, sicer se je spustilo tudi nekaj nemških govorov, vendar so bili vsi udeleženci zadovoljni, zakaj uvidi se lahko, da gre trb. „Feuerwehr“ korak za korakom na boljše edino pravo pot, — da se prekrsti v „trb. ognjegasilno društvo“.

S Posavja. (Deželni šolski nadzornik Linhart.) Gospod urednik! V št. 31. „Domovine“ ste poročali v dopisu „Od Mure“, da ne zna dež. šol. nadzornik Linhart skoraj nič slovenski, da je odločen sovražnik in nasprotnik Slovencev, da graja in zatira vse, kar je slovenskega in da se množijo na Spod. Štajerji, odkar ima on ljudsko šolstvo v rokah, nemške šole, kakor gobe po toplem dežu. Tudi tukaj ob Savi smo že imeli priliko opazovati, koliko zna dež. šol. nadzornik Viljem Linhart, slovenski, kolikor je pravičen in nepristranski in koliko je vredno njegovo pedagoško znanje. Mož je nadzoroval v Brežicah, prej ko se je osnovala nemška šola, tamošnjo deško in dekliško šolo. Pri nadzovanju gledal je učitelja in učence silno osorno, malo je govoril in to le nemški, ves čas ni črnil slovenske besede, najbrž zategadel ne,

ker slovenski ne zna, ali pa iz sovraštva do slovenščine slovenski govoriti noče. V najlepši svetlobi pa se je pokazal gosp. dež. šol. nadzornik Linhart v nadzorovalni konferenci. Mencal je malenkosti in lapalije; „nasveti in migljaji“ pa, katere je dajal učiteljem, bili so takšni, da jih mora vedeti in znati vsak četrtoletnik na učiteljski, sicer propade pri zrelostnem izpitu. Učitelje, ki so notorično vestni in spretni delavci in imajo vedno dobre razrede, je grajal in karal, ker so Slovenci in nočejo zatajiti svojega naroda in materinega jezika; učitelje pa, ki so notorično duševne reve (eden izmed njih še nemški pravilno pisati ne zna) in katerih učenci kaj slabo napredujejo, je gospod nadzornik hvalil in povzdigoval, ker se štejejo ti učitelji „iz praktičnih ozirov“ za Nemce, akoravno so rojeni Slovenci. V resnici, vse bi še bili odpustili gosp. nadzorniku, tudi njegove puhle in neslane konferenčne „nasvete in migljaje“; ali njegova očitna in očividna pristranost in krivičnost nasproti narodnim učiteljem, kateri se nikakor ne utikajo v politiko, ampak le svojega naroda nemarajo zatajiti, vzbudila je v nas srd in gnjus, da dež. šol. nadzornik celo v svoji sodbi o uspehih ni objektivni in nepristranski, da tudi v tem kaže svoje sovraštvo in svojo mrznjo do Slovencev, to je neplemenito, to se pravi zlorabiti svojo zaupno službo, jo rabiti v strankarske namene! Pa vsaka sila do vremena! Mi smo dolgo molčali, pa enkrat mora svet zvedeti, kako plemenitega srca da je dež. šol. nadzornik Linhart in kako je naklonjen nam Slovincem. — Na konci konference je rekel dež. šol. nadzornik, da se breška šolska mladina, zlasti dečki, (breški šoli sta skoraj popolnoma nemški) premalo uči nemški, zato morajo dobiti breški Nemci nemško šolo. In tako se je tudi zgodilo. Ob otvoritvi nemške šole v Brežicah pa je izjavil odlični ud tamošnjega okr. šol. sveta: „Zdaj imamo v Brežicah tri nemške šole, dve smo imeli poprej, eno pa smo novo dobili“.

Da je g. dež. šol. nadzornik Viljem Linhart tudi drugod pristranski in krivičen, da tudi drugod značajne učitelje, če so še tako marljivi in če se še tako trudijo v šoli, graja in ponižuje, breznačajnike pa hvali in njihovo delovanje priznava, slišali smo i od drugih strani. A rečemo in povdarjamo še enkrat: Vsaka sila do vreme, tudi z gosp. dež. šol. nadzornikom Linhardom bomo Slovenci enkrat sklenili račun. Bolj ko bo g. dež. šol. nadzornik Linhard krivično postopal,* bolj ko bo zatiral značajno slov. učiteljstvo in gojil med učiteljstvom renegatstvo, tem glasneje bomo klicali: „Preč z dež. šol. nadz. Linhartom! Dajte nam dež. šol. nadzornika, kateri bo pravičen in sodil slov. učitelje po njihovih zmožnostih, po njihovi pridnosti in delavnosti, po njihovih uspehih v pouku, sploh po tem, kar store v šoli in za šolo, za duševni in gmotni provspah in napredek slovenskega naroda na Spod. Štajerji, a ne zgolj po njihovem političnem, gosp. nadzorniku malo ugajajočem prepričanju. Naše slov. poslance pa nujno prosimo, naj vzamejo v svoj program glede slovenskih šol na Spodnjem Štajerskem tudi zahtevanje od vlade, da imenuje posebnega dež. šol. nadzornika za ljudske in srednje šole na Spodnjem Štajerskem. Ako hočemo na Spod. Štajerskem osiguriti slovenskemu življu obstanek, osvoboditi moramo v prvi vrsti šolo in jo rešiti kolikor toliko nemške mōre. Kdor ima šolo v rokah, tistega je prihodnjost. Zato upamo, da se bode to gotovo dovolj važno vprašanje razmotrivalo že v prihodnjem občnem zboru slovenskem.

Sv. Barbara v Halozah. Že dolgo let napenjam nad sv. Barbaro svoj „rešpetlin“, mislil sem, da bodo se me vender ljudje zbalili in pametni postali, a motil sem se, zelo sem se motil. Ker torej moje rešpetlinovanje nič ne pomaga, naslonil sem oslovo kožo, ki kaže sled svoje najmanj dvestoletne starosti s tem, da je že čisto luknjasta, na mojo sosedo že tudi najmanj dvestoletno bukev in Vam hočem nekaj povedati, kako pridni so naši ljudje. Prej pa

* Slovenski učitelji in slovenski razumniki sploh naj zabeležijo vsaki slučaj, kjer je nadzornik Linhart očitno krivično postopal in naj marljivo zbirajo gradivo zoper tega moža. Uredništvo.

Vas še seveda prosim, da imate z menoj potrpljenje, ker so že moje kosti do cela prhle in pero torej nerodno.

Da pa nebi menda mislili, da s svojimi čenčarijami zakrivam le laži, hočem takoj začeti.

Svoje dni je bilo pri nas tako prijetno in mirno, da je moj „rešpetlin“ že pravil, da obnemore, če ne dobi hrane, in zdaj jo ima; že pred več kakor jednim letom je začel „špeglati“. Lansko leto sva začela opazovati občinske volitve in te nama dajo sedaj dovolj dela. Pri nas imajo namreč volilno pravico razun domačinov tudi tujci, in to so trgovci semitskega rodu Mavro Blas, ki se pač še menda spominja leta 1883. in ptujski nemški kričač Nacl Leskošek. Pri lanski volitvi je, kakor sem videl s svojim „rešpetlinom“, Leskošek napisal na šolske klopi — v šoli je bila namreč volitev — „Nur beim Juden nicht einkaufen“. Tega priporočila je bilo povsod dovolj. Pred kratkim smo pa imeli zopet občinske volitve, ker se je proti lanskim ugovarjalo. In kaj se je zgodilo? Dosedanji občinski prestojnik se je nekaterim zameril in radi tega so mu pri volitvi kljubovali; volili so Leskošek Ignaca, da si prej niso hoteli ničesar vedeti o Nemcih ali nemčurjih; med prvimi, ki so volili Leskoška je bil Mavro Blas in tukajšnji posestnik Juri Gnilšek. Pač smešno, kaj ne gospod urednik, če se ne more drugače maščevati, kakor s tako broco!

Zameriti mi seveda ne smete, gosp. urednik, mojih čenčarij; ker mi moj „rešpetlin“ ne da miru, bom še moral naprej opazovati, kako se godi občini, in če bo se še kaj takega zgodilo, kar moj „rešpetlin“ ne more trpeti, Vam gotovo poročam, dotlej pa vzprejmite najponižnejši poklon od starega samotara.

Narodno-gospodarske novice.

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Ako izvršuje kdo na istem obratovališču več raznih opravil, ki so pridobnini podvržene, ter opusti katero teh opravil, bi moralo veljati ravno to, kar smo do zdaj razložili za eno samo opravilo, ki se izvršuje na kakem obratovališču, potem pa opusti. Vendar če se izvršuje več opravil na istem obratovališču nastane težava zavoljo tega, ker je pridobnina za vsa taka opravila navadno skupaj z enim samim zneskom odmerjena, tako, da se ne da lahko določiti, koliko pridobnine se plačuje od opuščene opravila, in koliko od opravil, ki se še dalje izvršujejo. Zavoljo tega določuje zakon, da veljajo določila o prenehanju pridobninske dolžnosti za taka opravila, ki se z drugimi skupaj izvršujejo na istem obratovališču samo tedaj, ako se je za opuščeno opravilo pridobnina posebej odmerila. Vsak, kdor opravlja več pridobnini zavezanih opravil na istem obratovališču, sme pa zahtevati, da se mu pridobnina za vsako opravilo posebej odmeri. Ako se je pa pridobnina za vsa opravila, ki se izvršujejo na istem obratovališču, odmerila z enim samim skupnim zneskom, bode se morala cela pridobnina plačevati tako dolgo, da bode se znovič določevala podlaga za obdačenje, akoprav se je že poprej opustilo katero teh skupno obdačenih opravil. Ko bode se pa znovič določevala podlaga za odmerjenje pridobnine, takrat bode se morala pridobninska komisija ozirati tudi na to, da pridobninar ne izvršuje več toliko raznih opravil, kakor jih je izvrševal poprej, ter mu vsled tega odkazati nižji davčni stavek.

Ako prevzame kdo od koga drugega že obstoječe podjetje ali opravilo, ali že obstoječi obrt, zadene pridobnina prejemnika še le od začetka tistega četrtletja, ki prvo sledi prevzetju opravila ali obrta. Da to velja, je potrebno da prejemnik nadaljuje brez prenehanja isti obrt, isto opravilo in na istem mestu, kakor je isto opravljal njegov prednik. To pravilo torej ne velja, ako bi kdo v prostorih, kjer je do zdaj bila krčma, napravil trgovino, ali če bi kak obrtnik opustil svoj obrt in svoje orodje prodal komu drugemu, ki bi potem na drugem mestu začel enak obrt, ali pa če bi kdo na istem

mestu, kjer se je do zdaj izvrševal kak obrt, po daljšem pretrganju začel enak obrt.

Trgovec Sinkovič izroči celo svojo trgovino svojemu zetu Benkoviču, dne 16. velikega travna 1898. Trgovina je vedno odprta, a dne 25. velikega travna 1898 ni več Sinkovič njen gospodar ampak Benkovič. Benkovič bode moral toraj pridobnino od te trgovine plačevati od 1. malega srpana 1898 naprej, do takrat pa Sinkovič. Ako pa Sinkovič v štirih tednih t. j. do 13. rožnika ni naznanil okrajnemu glavarstvu, da je svojo trgovino prepustil Benkoviču, bode moral še tudi po 1. malim srpanom plačevati pridobnino, akoprav nima več trgovine, in akoprav se je od njegove nekdanje trgovine že Benkoviču predpisala pridobnina. Ako Sinkovič še le dne 26. malega srpana 1898 davčnemu oblastvu naznani, da je svojo trgovino izročil Benkoviču, bode moral še do konca meseca kimovca 1898 plačevati pridobnino. Ako prepusti kdo svoje opravilo komu drugemu, je treba to ravno tako naznaniti davčnemu oblastvu, kakor če kdo svoj obrt opusti. Tudi tukaj ne zadostuje naznanilo pri obrtnim oblastvu. Pač pa je dovolj, ako prejemnik naznani davčnemu oblastvu, čegavo opravilo, čegav obrt je prevzel, in če njegov prednik to naznanilo tudi podpiše. Akoprav se pa pridobninska dolžnost prejemnika kakega opravila navadno šele takrat začne, ko je prenehala davčna dolžnost njegovega prednika, iz tega vendar ne sledi, da naslednik tega opravila ne bode plačeval več ali manje pridobnine, kakor je je moral plačevati njegov prednik.

Ako kdo svoje obratovališče prenese v drugo davčno občino, ali pa, če nima posebnega obratovališča, se preseli v drugo davčno občino, t. j. ako izvršuje od gotovega časa naprej svoje opravilo v drugi davčni občini, kakor je isto izvrševal do takrat, mora to ravno tako naznaniti davčnemu oblastvu, kakor če bi svoje opravilo čisto znovič začel. V novi davčni občini bode moral pridobnino plačevati od začetka tistega mesca naprej, v katerem je začel svoje opravilo v novi občini izvrševati. Čevljar, ki se dne 12. svečana 1898 preseli iz Žalca v Celje, in to pravočasno t. j. v štirih tednih naznani davčnemu oblastvu, bode v Žalcu plačal pridobnino do 31. sušca 1898, v Celji pa od 1. svečana 1898. naprej. Ako pa ta, ki se preseli, ali pa svoje obratovališče prenese, dokaže, da je tam, kjer je svoje opravilo poprej izvrševal, vsaj do takrat prenehal izvrševati, ko je začel s tem opravilom v novi občini, in da je v poprejšnji občini plačal od svojega opravila vso pridobnino, bode se mu pridobnina računila v novi občini še le od začetka tistega četrtletja, ki pride prvo za njegovo selitvijo. Ako je torej čevljar, ki se preseli iz Žalca v Celje, v Žalcu delal samo do 10. svečana 1898, v Celji pa začne delati še le dne 11. svečana 1898, in v Žalcu plača vso pridobnino od svojega obrta t. j. do 31. sušca 1898, bode plačeval v Celji pridobnino še le od 1. malega travna 1898, ne pa že od 1. svečana 1898. Ako hoče kdo to olajšavo doseči, mora se za njo sam pobrigati; ponujal mu je ne bode nikdo. Kdor se seli, bode moral torej sam skrbeti, da bode pridobnino tam, kjer je poprej bilo njegovo obratovališče, ali če nima posebnega obratovališča, njegovo bivališče, pravočasno in popolnoma plačal. On bode moral tudi za to skrbeti, da bode se mu to plačilo potrdilo, da bode se o plačilu mogel izkazati. On sam mora dokazati, da je pridobnino v davčni občini svojega poprejšnjega obratovališča ali bivališča popolnoma plačal, davčna oblastva sama tega ne preiskujejo. Dokazati pa se mora to poprej, kakor se pridobnina za davčno občino novega obratovališča odmeri.

Že poprej smo rekli, da je mesto, prostor, na katerem se izvršuje kako pridobitno opravilo, obratovališče tega opravila; tudi stojišče se imenuje tako mesto. Razume se, da se isto opravilo lahko opravlja na raznih obratovališčih ali stojiščih, da se pa tudi na istem mestu, t. j. na istem stojišču ali obratovališču lahko opravlja več raznih opravil. Poprej smo videli, da je stojišče ali obratovališče odločilno za vprašanje, ali se kako podjetje ali opravilo opravlja v tuzemstvu ali inozemstvu. Ravno tako smo videli, da je pri onih opravilih, pri katerih ni poseb-

nega obratovališča, za to vprašanje odločilno bivališče tistega, ki se s tem opravilom peča. Opravila brez posebnih stojišč ali obratovališč opravljajo n. pr. dimnikarji, mešetarji, tisti učitelji, ki svoje učence samo v njihovih stanovanjih poučujejo itd. Ravno tako, kakor za vprašanje, ali se opravilo izvršuje v tuzemstvu ali v inozemstvu, je stojišče, in kjer ni stojišča ali obratovališča, bivališče odločilno tudi za vprašanje, kje, ali bolje rečeno za kateri kraj, za katero davčno občino se mora plačevati splošna pridobnina. (Dalje prih.)

Razne stvari.

(† Don Kazimir Ljubič) Pretečeno soboto umrl je v Makarski v Dalmaciji prezasluzen hrvatski prvoboritelj, Kazimir Ljubič. Pokojnik ima za hrvatski jezik, osobito za probujo hrvatskega narodnega šolstva v Dalmaciji neprecenljivih zaslug. Bil je župnik v malem selu blizu rojstvenega kraja ter dalje časa urednik „Narodnih listov“ in tainik „Matice dalmatinske“. Od leta 1870. do 1893. bil je zastopnik deželnega sabora ter kot tak napravil je še le izvrstni izpit za učitelja meščanskih šol ter je tudi dobil mesto ravnatelja na meščanski šoli v Makarski. Leta 1894. moral je prositi umirovljenja. — ker je oslepel, Toda čil je bil njegov vid duha ter se je še v kljub temu leta 1895. potegoval za mesto poslanca, a nasprotne spletarije so ga zavrgle.

(Velikansk požar) divjal je v Smorgonju na Ruskem. Iz maščevanja zažgal je nek hudobnež županovo hišo, a ogenj se je širil z tako naglostjo, da je upelil 352 hiš in 10 tovarn. Šest oseb je zgorelo. Škoda se skoraj centi ne da.

(Mlada nevesta) Pred kratkim bila je v Jajcu v Bosni redka poroka. Tridesetletni Sulejman Beg Ibrahimbegovič poročil se je z 85 let staro, zelo bogato vlastelinko Hadži Omerbegovica Kulenovič.

(V katerem stoletju žive Mažari?) Ko ne bi naslednjega nek ogerski list sam pripovedoval, ne verjeti bi. V občini blizu mesta Arad zbolel je učitelj na nalezljivi bolezn (trakomi) na očeh. Hitro se je sešel šolski svet v posvetovanje. Domači župnik (protestantovski) zahteval je, naj se učitelj takoj odpusti iz službe, ker lahko sicer ta bolezen napade in uniči celo občino. Da kmetom bolezen bolje raztolmači, pove jim, da je ta bolezen slična ovi na gobcu in parkl ih pri govedih. „Če je pa navarščina res tolika“, reče predsednik, tedaj je pač najbolje, da učitelja vstrelimo. Ta predlog je vsem vro ugajal; vendar pa so bili toli pravični, da so z izvedbo sklepa počakali, dokler ga „veliki župan ne potrdi!“

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Slavno uredništvo „Slov. Naroda.“ v Ljubljani zbirko 594 gl. 86 kr. — Č. g. Avg. Skočir, kurat v dež. bolnici v Gradcu, 5 gl. kot prispevek za mesec avgust. — Ormoška ženska podružnica 17 gl. 68 kr. — Podružnica v Mokronogu po g. J. Rohrmannu 17 gl. udnine, 4 gl. 59 kr. iz nabiralnika v gostilni Pleterška in 29 gl. 67 kr. kot čisti donesek veselice, skupaj 49 gl. 26 kr. — Vesela družba v gostilni „pri Zori“ v Šmarati po g. Janko Žuri 2 gl. 50 kr. — Podružnica za Bled in okolico po g. Jos. Žirovniku v Gorjah 39 gl. 31 kr. — Slavna posojilnica v Gornji Radgoni 5 gl. — Vinski bratci v Poljanah nad Loko zložili 3 gl. 55 kr. — Slavno „Kat. polit. društvo za radovljski okraj“ 15 gl. — Podružnica v Škofji Loki po gđ. Amaliji Sušnikovi 100 gl. pokroviteljine — Prijateljska družba ob novi maši g. Jankota Mlakarja na Breznici 6 gl. 50 kr. — Podružnica Žuženberk po č. g. H. Povšetju 35 gl. — Od šempeterske družbe nabral gosp. Turk ml. 5 gl. 50 kr. — Duhovnik 2 gl. — Slavna posojilnica v Klečah 30 gl. — Ženska podružnica v Ajdovščini po svoji tajnici gospej Rozi Bajt-ovi 100 gl. pokroviteljine. — Podružnica za Kotmaro ves in okolico 8 gl. in Mohorjani v Bilči vesi 8 gl. — Slava darovalcem! Živeli nasledniki! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Koledar.

Petek (3.) Evfemija; Doroteja in dr. dd. mm. — Sobota (4.) Roza, Viterb., d. — Nedelja (5.) 13. pobinkošna, Lovrenc Justin. — Ponedelj (6.) Hermogen, m. — Torek (7.) Anastazij, m. — Sreda (8.) Marijino rojstvo. — Četrtek (9.) Gorgonij; Hermogen in Fortunat, mm. — Prvi krajec dne 4. 0 ur 11 min. po polnoči

Sejmi.

Dne 6. septembra pri Sv. Vidu niže Ptuja in v Mariboru (tudi za konje). Dne 7. septembra v Vojniku, pri Sv. Jederti, v Slivnici pri Mariboru, na Sv. Gorah in v Kapelah. Dne 9. sept. v Gornjem gradu, Gomilici in na Špod. Polskavi, na Bregu pri Ptujju (za svinje), v Apačah in Dobjem.

Loterijske številke.

Trst 28. avgusta 1897:	26, 23, 12, 44, 30
Linc " " " "	12, 40, 64, 39, 22

Na glasoviru

se temeljito poučuje za nizko nagrado začetnike, kakor tudi že napredujoče v Graški cesti (Grazer-Strasse) št. 33, II. nadstropje. (176) 6-3

Gospod Ivan Zidar,

bivši sedmošolec v Novem mestu, pozneje vojak v Celji, je vljudno naprošen, da pošle svoj naslov uredništvu tega lista! (194) 2-1

Glasovir

je radi odpotovanja, za zelo nizko ceno na prodaj. — Več pove upravništvo „Domovine“ v Celji. (195) 1

Pozor!

Podpisani naznanjam, da nisem plačnik za dolgove po moji ženi, naj jih napravi na kateri koli način.

Josip Krautberger,
(196) strojevodja pri Jarmer-ju v Celji.

Služba tajnika

za občino Velenje in okrajni zastop Šoštanj z letno plačo 480 gld. in posebnimi zasluški je takoj za oddati.

Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika y govoru in pisavi, kakor tudi zmožnost dotičnih postav.

Dokazati se mora, da so vže več let kot taki, službovali, neomadeževano živeli.

Prošnje vlagati se morajo do 15. septembra t. l. na okrajni zastop, ali pa na občino. (197) 3-1

Posestvo s hišo, kozolcem in hlevi

v velikosti 20 orator, je z živino in rsemi gospodarstvenimi pripravami, takoj za prodati. Cena 2.200 gld. Ponudbe na

Ivan Brežnik-a
(198) v Libojah, p. Petročec, Savinjska dolina.

Dr. Hinko Šuklje zdravnik v Celji

vljudno naznanja sl. občinstvu, da v ponedeljek odpotuje za 14 dni. Prihod nazaj se naznani. (199)

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26-9

V svrhu varnosti občinstva pred nevednim ponarejanjem nosim od sedaj nadalje to le oblastveno registrirano varstveno znamko

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)
iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolesti itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balsam, ki ne nosi zgoraj stoječe zeleno tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce mojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko do vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju. Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. (12) 20-3

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

V. Č.

Vinko Čamernik

kamnoseška in podobarska
obrt v
Ljubljani

priporoča se za izvršitev najfinejših in drugih crkvenih del,

altarjev, prižnic,

kakor tudi

grobnihi spomenikov

iz vsih vrst

marmorjev in granitov.

Obrise in proračune zastoj na zahtevanje.

(84) 3-2

Čisti med, (Schleuderhonig)

prodajata in razpošiljata po pošti od 3/4 klg. naprej vsako množino.

Mursa & Pušenjak

(191) 5-2 pri Ljutomeru.

Dijaki iz boljših hiš

(192) 2-2

se sprejmejo na stanovanje in hrano v šolski ulici št. 13. v I. nadstropju.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno štupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

(159) 52-6 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Prodaja vina.

Ker si želim mej svojo veliko zalogo vina za prihodnje nakupovanje napraviti prostora v kletih, pripravljen sem pri večjem odjemanju jako fina vina zelo ceno prodati in sicer:

stara vina:

Ljutomerško l. 1890, grunavsko l. 1890, mozler l. 1890, prebrovniško l. 1892, šmidsberger l. 1893, poličansko l. 1895, ter

nova vina:

suhodolsko, zbelovo in konjiško iz leta 1896.

Opozarjam na izbornu kakovost in jako znižane cene omenjenim vinskim vrstam, posebno z ozirom na letošnje vojaške vaje v našem okolišu.

(189) 2-2 Juri Lemež
v Celji.

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam sl. p. n. občinstvu, čast. duhovščini, grajščakom, uradnikom, učiteljem itd., itd., da sem z dnem 6. julija t. l. odpri

trgovino s pohištvom

in tapetniško obrt

v Celji v „Narodnem domu“.

Prodajal bodem pohištvo po fabriški ceni in garantujem za solidno in trajno blago. Delal bodem vsa tapetniška dela fino, cenó in trpežno. Zagotavljam vedno dobro in hitro postrežbo in se priporočam v obilna naročila. (142) 10-10

V Celji, 1. julija 1897.

Miroslav Zor,
tapetar.

Mlad trgovec,

posestnik dobre trgovine, želi se takoj poročiti z gospodično, oziroma vdovo brez otrok z nekaj premoženjem v starosti do 28 let.

Le resne ponudbe s sliko, katera se vrne, blagovolijo naj se pošiljati pod naslovom A. S. 560 poste restante v Ljubljano. (187) 2-2

Občinski redar.

Pri občini celjske okolice sprejme se čvrst, ne čez 35 let star mož za občinskega redarja; prednost imajo dosluženi vojaki ali žandarji. Dohodki so: 300 gld. na leto, uradna obleka, prosto stanovanje in kurjava. Dotične prošnje vložijo se naj, če mogoče osebno, pri občinskem uradu najdalje do 15. septembra t. l.

Občinski urad celjske okolice, 22. avgusta 1897.

(186) 3-2

Zupan:
Glinšek, l. r.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik
v Celji

ordinuje za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celji

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po amerikanskem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev. (10) 24-3

Slovani,

svoji k svojim!

R. A. SMEKAL

c. kr. tvornica brizgalnic, cevij
in kmetijskih strojev

Cech Moravska Praga Smihov

priporoča

vsake vrste brizgalnic in cevij za ognjegasna društva in kmetijske stroje po najnižji ceni tudi na obroke.

Podružnica:

R. A. Smekal, Zagreb.

Ceniki prosto in franko.

(161) 3-3